

Förutsättningar inför budget 2027 med flerårsplan 2028–2029

Dnr 8-2026

Fastställd av direktionen 2026-02-06 § 2

Jämtlands
Gymnasieförbund

Innehåll

1 Sammanfattning	3
2 Bakgrund och nuläge.....	3
2.1 Måluppfyllelse	3
2.2 Jämtlands gymnasieförbunds finansiering.....	5
2.2.1 Indexuppräknig av elevplatspriset.....	5
2.2.2 Nettokostnadsavvikelse gymnasieskola i miljoner kronor	6
2.3 Elevplatspriser.....	7
2.3.1 Fördelning av egna elever	7
2.3.2 Fördelning av externa elever	8
2.4 Elevantal 2025 och 2026.....	8
2.4.1 Elevantal 2025	8
2.4.2 Elevantal 2026 – prognos.....	8
2.5 Ekonomi 2025 och 2026.....	9
2.5.1 Preliminärt bokslut för 2025	9
2.5.2 Budget 2026	9
3 Förutsättningar 2027 och framåt.....	10
3.1 Elevutveckling	11
3.1.1 Elevprognos för Jämtlands Gymnasium 2027	11
3.1.2 Elevprognos för Jämtlands Gymnasium 2027–2031.....	12
3.2 Förslag till uppskrivning 2027	12
3.2.1 Medlemskommunernas gymnasiekostnader 2027 – prognos.....	13
3.2.2 JGY:s intäktsförändringar 2027.....	15
3.3 Investeringar och lokaler 2027 och framåt.....	15
3.4 Hållbar utveckling	16
3.5 Personalförsörjning	16
Bilaga 1. Programförkortningar	17

1 Sammanfattning

Enligt förbundsordningen ska Jämtlands gymnasieförbund senast den första februari varje år delge medlemskommunerna budgetförutsättningar för nästkommande år. Här är en sammanfattning av innehållet i 2027 års budgetförutsättningar:

- Om förbundet ges en uppskrivning av elevplatspriserna 2027 som täcker löneökningar och övriga kostnader, kan förbundet behålla ett likartat utbud och fortsätta arbetet med att utveckla måluppfyllelsen.
- Utvecklingen av skolindex för 2026 och den eftersläpande nettokostnadsavvikelsen för 2024 indikerar att förbundet fortsatt har en kostnadseffektiv verksamhet.
- Förbundet beräknas ha ett likartat elevantal under 2027, vilket ger en stabil intäktbas. Kostnadsanpassningar behöver göras i förhållande till ett minskat elevantal under perioden 2028–2029.

2 Bakgrund och nuläge

2.1 Måluppfyllelse

Resultatutvecklingen inom området kunskapsutveckling och lärande visar att förbundet fortsatt behöver ha ett målinriktat arbete för att fler elever ska lämna gymnasieskolan med en examen. Andelen elever som tar examen efter tre år minskar både på de högskoleförberedande programmen och yrkesprogrammen.

Tabell 1. Andel elever som tar examen

Nyckeltal	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025
Andel elever på högskoleförberedande program med examen efter tre år (%).	73,0	72,4	73,3	72,6
Andel elever på yrkesprogram med examen efter tre år (%).	78,2	77,2	81,3	79,8

Andelen pojkar som tar examen är högre jämfört med andelen flickor både på yrkesprogrammen och de högskoleförberedande programmen vilket markerar ett trendbrott då skillnaden i examensfrekvens ökat till flickornas fördel på de högskoleförberedande programmen de tre senaste åren. Det är för tidigt att dra några långtgående slutsatser baserat på årets resultat. I riket är det fortsatt en högre andel flickor som får en högskoleförberedande examen.

På nationella program krävs godkända betyg i svenska 1, engelska 5 och matematik 1a/1b för gymnasieexamen. På de högskoleförberedande programmen krävs dessutom godkända betyg i svenska 2, svenska 3 och engelska 6. Att elever inte får en gymnasieexamen beror i hög grad på att de saknar betyg i en eller flera av dessa kurser.

I budget 2025 gjordes satsningar för ökad måluppfyllelse i dessa ämnen bland annat genom minskade gruppstorlekar på de högskoleförberedande programmen på Wargentín. Baserat på elevutvärderingar och rektorernas bedömningar har satsningarna bidragit till ökad upplevelse av stöd hos eleverna och förbättrad studiero. I budget för 2026 avsattes 3,5 mnkr för att fortsätta satsningen. Indikationer på om insatserna påverkar elevernas resultat i form av förbättrade kunskaper och betygsnivåer förväntas i samband med sammanställningen av läsåret 2025/2026. Huvudmannen bedömer dock att satsningarna bör fortsätta i samma omfattning även i budgeten för 2027.

Bland länets niondeklassare var det cirka 15 procent som saknade behörighet till gymnasieskolan 2025 vilket är något bättre än riksgenomsnittet. I Krokom och Östersund är trenden vikande vad gäller elevernas behörighet vilket har inneburit att antalet elever på introduktionsprogrammet, individuellt alternativ, på Wargentin har ökat.

Andelen elever på introduktionsprogrammen som inom ett år blir behöriga för ett nationellt program ökade marginellt 2024. I årskull 21 var det endast sju procent av eleverna som började på ett introduktionsprogram i Östersund som tog examen inom fyra år. I Åre var motsvarande andel 41 procent och i riket 14 procent.

Det finns ett ökat behov av anpassade lärmiljöer för många elever, något som förbundet försökt tillmötesgå med olika typer av flexibla utbildningsupplägg. Sedan ett par år tillbaka har förbundet gjort satsningar på att öka antalet elever som läser yrkesintroduktion (IMY), vilket förväntas öka genomströmningen och ge fler elever möjlighet till etablering på arbetsmarknaden.

Skolhuvudmannen bedömer att ett samlat grepp krävs för att stärka måluppfyllelsen på introduktionsprogrammen. Arbetet är komplext och påverkas både av att målgruppen varierar i omfattning och behov samt av att uppdraget och planeringsförutsättningarna förändras till följd av politiska beslut. Det handlar därför om ett långsiktigt utvecklingsarbete som successivt behöver anpassas, men samtidigt krävs även konkreta åtgärder på kort sikt, till exempel fler grupper inom yrkesintroduktion samt ytterligare klasser med flexibla studieupplägg och en mer samlad organisationsstruktur vad gäller introduktionsprogrammen i Östersund.

Förbundet bedömer vidare att verktygslådan för att sömlöst kunna ge elever som inte har möjlighet att bli behöriga till nationella program kan utökas genom samordning med den kommunala vuxenutbildningen i Krokom, Åre och Östersund. I stället för att eleverna skrivs ut från gymnasieskolan till det kommunala aktivitetsansvaret vore det en fördel för såväl elever som kommuner om fler elever kan skrivas in på yrkesvux genom särskilda skäl redan vid 18 års ålder. Det skulle även kunna gälla elever på nationella program som misslyckats med sin utbildning under de första två gymnasieåren, och som därför får svårt att etablera sig på arbetsmarknaden.

Varje år genomförs JGY-enkäten. Den består av tolv frågeområden som mäts med ett index på skalan 1–10. Enkäten är identisk med Skolinspektionens elevenkät och belyser hur eleverna upplever olika aspekter av utbildningen.

Tabell 2. Resultat frågeområden JGY-enkäten

JGY	JGY - 2024	JGY - 2025
1. Information om utbildningen	5,2	5,2
2. Stimulans	5,7	5,8
3. Stöd	6,4	6,4
4. Kritiskt tänkande	5,4	5,7
5. Bemötande - lärare	7,3	7,5
6. Bemötande - elever	7,3	7,4
7. Inflytande	4,7	4,8
8. Studiero	6,6	6,5
9. Trygghet	8,3	8,3
10. Förhindra kränkningar	5,9	6,1
11. Elevhälsan	6,7	6,8
12. Nöjdhet	7,0	7,2

Resultatet för 2025 visar att resultatet förbättrats på tio av tolv områden jämfört med föregående år. Index ligger dock lägre jämfört med riket på sju av tolv områden. Störst skillnad noteras inom området inflytande (- 0,6) och information om utbildningen (- 0,5). Flickor har betydligt lägre index jämfört med pojkar inom områdena trygghet (- 0,9) och förhindra kränkningar (- 0,9).

2.2 Jämtlands gymnasieförbunds finansiering

Gymnasieskolan har sedan 2007 en finansieringsmodell som bygger på principen att varje utbildning/elev har ett elevplatspris. Alla primärkommuner, såväl kommunalförbundets medlemmar som externa kommuner, kostnadsförs utifrån antalet elever på respektive utbildning. Kostnadsutvecklingen regleras genom årliga ägardirektiv där medlemmarna fastställer hur mycket elevplatspriserna i genomsnitt får skrivas upp. Direktionen fastställer sedan hur de ekonomiska resurserna ska fördelas mellan olika utbildningar och skolor.

Nästan alla ungdomar går i gymnasiet. Elevernas utbildning ska bekostas oavsett vilken skola eller vilken utbildning de går på. Enligt lagstiftningen bygger friskoleersättningen per elev på förbundets självkostnad/budget per program. Om förbundet inte har programmet ersätts friskolorna med rikspriset för respektive utbildning. För elever som väljer andra kommunala huvudmän gäller lägsta priset om både huvudmannen och Jämtlands gymnasieförbund har utbildningen. Om förbundet inte har utbildningen är det anordnarkommunens pris som gäller.

Finansieringsmodellen har genom åren ansetts väl fungerande, bland annat för att den ger en rättvis kostnadsfördelning utifrån vilka utbildningar som respektive kommuns elever väljer. Exempelvis har Östersund och Krokom en lägre gymnasiekostnad per elev än Bräcke och Ragunda, eftersom elever från dessa kommuner i högre grad väljer högskoleförberedande program som har lägre kostnader än yrkesprogram. Finansieringsmodellen är således därmed också anpassad till det kommunala utjämnningssystemet.

Finansieringen av den kommunala vuxenutbildningen regleras genom avtal med respektive kommun.

2.2.1 Indexuppräknig av elevplatspriset

Finansieringsmodellen innefattar enligt ägardirektivet en årlig indexuppräknig av elevplatspriserna för att motverka kostnadsökningar som inte är påverkbara. Procentsatsen för uppräknigen beslutas i det årliga ägardirektivet utifrån förväntad löneökning och inflationsnivå. Utöver ökade kostnader för hyror och läromedel har ökade lärarlöner haft en stor påverkan på index under de senaste åren. Det har inte bedömts vara möjligt att förbundet skulle hålla en lägre nivå än länets primärkommuner och övriga riket i ett läge när lärarrekryteringen blir allt svårare.

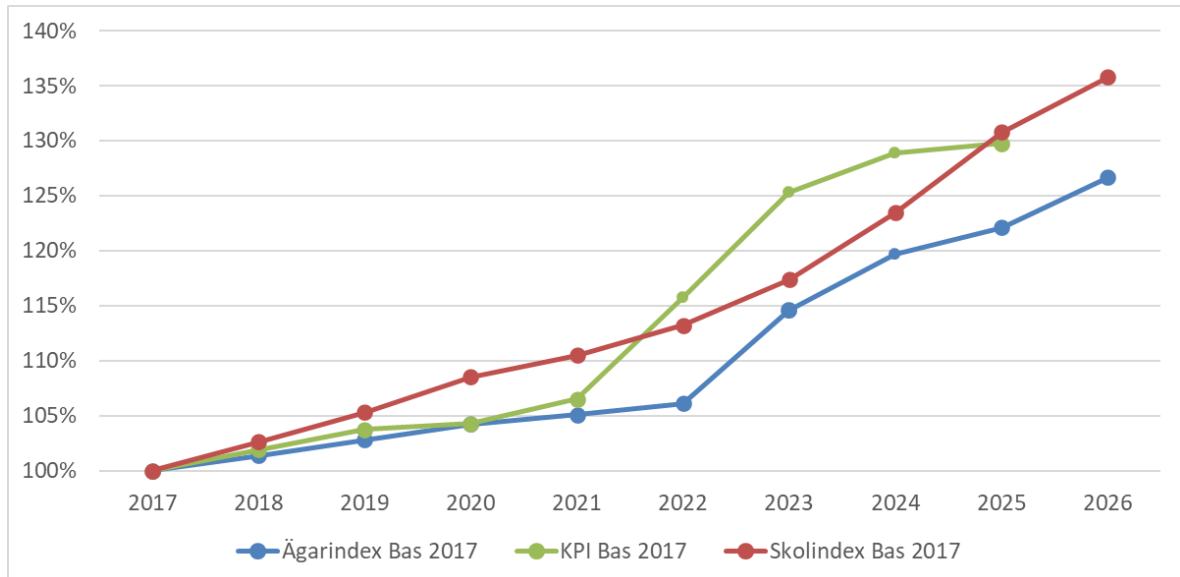
Tabell 3. Prisutvecklingsindex, årligt samt ackumulerat

År	Elevplatspris Snitt JGY	Ägardi- rektiv	Skolin- dex %	KPI	Ägarin- dex	Skolin- dex	KPI Bas 2017	Anm
2017	126 591 kr	1,90 %	2,03 %	322,11	100,0 %	100,0 %	100,0 %	Exkl Åre
2018	126 738 kr	1,40 %	2,65 %	328,40	101,4 %	102,7 %	102,0 %	Sparkrav 1 %
2019	127 885 kr	1,40 %	2,62 %	334,26	102,8 %	105,3 %	103,8 %	Sparkrav 1 %
2020	129 762 kr	1,40 %	3,06 %	335,92	104,3 %	108,6 %	104,3 %	Sparkrav 1 %
2021	130 733 kr	0,80 %	1,78 %	343,19	105,1 %	110,5 %	106,5 %	Sparkrav 1 %
2022	132 826 kr	0,98 %	2,46 %	372,91	106,1 %	113,2 %	115,8 %	Sparkrav 1 %
2023	144 107 kr	7,95 %	3,70 %	403,70	114,6 %	117,4 %	125,3 %	Inkl. pensionsuppskrivning
2024	149 366 kr	4,50 %	5,15 %	415,15	119,7 %	123,4 %	128,9 %	Inkl. pensionsuppskrivning
2025	149 402 kr	2,00 %	5,94 %	417,97	122,1 %	130,8 %	129,8 %	
2026	156 820 kr	3,75 %	3,85 %		126,7 %	135,8 %		

Källor: Jämtlands gymnasieförbunds årliga ägardirektiv. Skolverkets årliga beslut om Skolindex. SCB:s statistik över konsumentprisindex.

Grafen nedan visar den ackumulerade effekten av olika årliga index. Inför 2023 slopades tidigare effektiviseringskrav och i stället fastställdes ett högre index för att kunna höja måluppfyllelsen och

för att hantera ett nytt pensionsregelverk. Det innebär att förbundets prisjusteringar sedan dess i stort sett följt KPI, men med ett års förskjutning. Ägarindex följer skolindex relativt väl. Skolindex är Skolverkets prognos för kostnadsökningar inom skolväsendet (SFS 1993:167).

Figur 1. Jämförelse av prisutveckling JGY och index för riket

2.2.2 Nettokostnadsavvikelse gymnasieskola i miljoner kronor

Siffrorna i tabell 4 nedan visar avvikelsen i miljoner kronor mellan medlemskommunens nettokostnad respektive kommungruppens ovägd medelkostnad. Positiva värden indikerar högre kostnadsläge och negativa värden ett lägre kostnadsläge än statistiskt förväntat.

Tabell 4. Nettokostnadsavvikelse gymnasieskola, miljoner kronor

Område	2023	2024
Lågpendlingskommun nära större stad (ovägt medel)	10	12
Berg	5	4
Bräcke	-1	0
Landsbygdskommun med besöksnäring (ovägt medel)	6	5
Åre	3	4
Pendlingskommun nära större stad (ovägt medel)	0	1
Krokom	-12	-6
Landsbygdskommun, ej nära större stad (ovägt medel)	8	9
Ragunda	-3	-3
Större stad (ovägt medel)	0	2
Östersund	-18	-17
Skillnad totalt i miljoner kronor	60	55

Under 2024 hade alla medlemskommuner väsentligt lägre gymnasiekostnader än jämförbara kommuner, förutom Åre som ligger strax under medelvärdet för sin kommungrupp. Totalt sett är det cirka 55 mkr lägre kostnader jämfört med den ovägd medelkostnaden för respektive kommungrupp.

2.3 Elevplatspriser

Elevplatspriset beräknas som programmets totala budget dividerat med antalet elever. Den sammanlagda budgeten för samtliga program måste sedan anpassas för att möta ägardirektivets index. Det innebär att kostnaden för årets elever med nästa års elevplatspriser inte får öka mer än indexvärdet.

Elevplatspriset varierar kraftigt mellan olika program beroende dels på programmets förutsättningar, dels på hur många elever som kan vara med och dela på kostnaden. Generellt är kostnadsläget betydligt högre på förbundets mindre skolor än i Östersund.

I figuren nedan syns en jämförelse mellan förbundets elevplatspris och rikspriset exkl. moms. De blå staplarna är elevplatspriset inom förbundet medan de röda staplarna visar rikspriset. Det kan konstateras att många av våra utbildningar är billiga i förhållande till rikspriset. Det finns dock vissa avvikelser i första hand på industritekniska programmet oavsett ort, men även för fordons- och transportprogrammet i Åre samt VVS- och fastighetsprogrammet i Östersund.

Figur 2. Elevplatspris inom JGY jämfört med rikspris (priserna är exkl. moms)

2.3.1 Fördelning av egna elever

Förbundets kommuner har en hög andel elever som går i egna kommunala skolor. Andelen har ökat från en nivå under 70 procent 2010 till att nu ha stabiliserats på en nivå runt drygt 84 procent. Friskolorna har drygt tolv procent av elevunderlaget och drygt tre procent väljer en annan huvudman. Ett stort elevunderlag leder till att förbundet kan erbjuda ett brett programutbud vilket i sin tur innebär en ökad möjlighet att påverka ekonomin.

Ägardirektivet i förbundets budget styr priserna för elever i de egna skolorna och indirekt även friskolepriserna för de utbildningar man själv bedriver. Om förbundet har ett stort utbud av program i egen regi har man således också makt att påverka kostnaderna. Däremot kan förbundet inte påverka priserna hos övriga kommunala huvudmän eller friskolepriserna för utbildningar man inte själv bedriver. I det senare fallet hänvisas man till det så kallade rikspriset.

2.3.2 Fördelning av externa elever

Likväl som att vissa av förbundskommunernas elever går i externa skolor studerar också elever från externa kommuner i förbundets skolor. Då betalar hemkommunen på motsvarande sätt förbundets programpris eller ett "lägstapris". På vissa av förbundets utbildningar kommer huvuddelen av eleverna från externa kommuner. Om förbundet lägger ned eller ändrar priset på en sådan utbildning har det en begränsad effekt på förbundskommunernas ekonomi.

De totala intäkterna för elever från externa kommuner uppgår till cirka 96 mkr. I årets siffra räknas inte Berg som externa elever varför siffran är lite lägre än förra året. Om förbundet inte lyckas hålla sin budget och måste begära ett ägartillskott så måste detta tillskott täcka verksamheten för samtliga elever, även de externa. Det går inte att i efterhand begära ett höjt elevplatspris för dessa elever.

2.4 Elevantal 2025 och 2026

2.4.1 Elevantal 2025

Det totala antalet gymnasieelever i förbundets skolor var 3 814, att jämföra med prognosen 3 815 i budgeten för 2025. Sett över hela förbundet stämde elevprognosen mycket väl vilket tyder på att prognosmodellen fungerar väl.

Tabell 5. Elevprognos och utfall 2025

Elever i JGY-skola*	Berg	Bräcke	Krokom	Ragunda	Åre	Östersund	Externa	Summa
Budgetvärde 2025		148	570	123	379	2014	581	3815
Utfall vt-ht 2025		145	559	127	368	2037	578	3814
Diff Utfall-Budget antal		-3	-11	4	-11	23	-3	-1
Diff Utfall-Budget %		-2%	-2%	3%	-3%	1%	-0,5%	0%

*Avser gymnasieskola och anpassad gymnasieskola, medelvärde vt-ht

Antalet elever i förbundets skolor var 66 fler än 2024. Ökningen ligger på Bispgården och Fyrvalla medan övriga skolor minskade. Andelen på yrkesprogram har ökat något vilket avspeglar sig i att både Bispgården och Fyrvalla, där förbundet har många yrkesprogram, ökade sitt elevantal.

2.4.2 Elevantal 2026 – prognos

Antalet 16-åringar i länet ökar och andelen som sökte utbildningar inom förbundet hösten 2025 var något högre än förväntat. Sammantaget räknar förbundet med att ha 63 elever fler under 2026 jämfört med utfallet för 2025.

Tabell 6. Elevprognos 2026

Elever i JGY-skola*	Berg	Bräcke	Krokom	Ragunda	Åre	Östersund	Externa	Summa
Budgetvärde 2026	170	149	563	130	362	2043	440	3857
Prognos 2026	170	150	564	132	362	2032	459	3869

*Avser gymnasieskola och anpassad gymnasieskola, medelvärde vt-ht

2.5 Ekonomi 2025 och 2026

2.5.1 Preliminärt bokslut för 2025

Prognosen i oktober visade på ett resultat på cirka + 8,0 till + 10,0 mkr för helåret 2025. Det preliminära resultat till dags datum uppgår till 9,9 mkr.

Verksamhet gymnasiet redovisar totalt ett positivt preliminärt resultat på cirka 9,7 mkr och vuxenutbildningen cirka - 2,1 mkr.

På förbundsövergripande nivå uppgår resultatet för IT, elevhälsa och bibliotek till 0,1 mkr för 2025, vilket ligger i linje med prognosen. De finansiella intäkterna, som redovisas under förbundsövergripande, blev något högre än beräknat.

Pensionskostnaderna för helåret blev något lägre än prognostiserat, samtidigt som semesterlöneskulden blev motsvarande högre. Dessa två poster tar därför ut varandra.

Inom de gemensamma utbildningsverksamheterna, främst individuellt val (i-val) och moderna språk, har personalkostnaderna varit lägre än budgeterat under året. Det är den huvudsakliga förklaringen till överskottet.

Tabell 7. Preliminärt resultat per verksamhet, tkr

Verksamhet	Utfall Jan - Dec 2025
Resultat	9 903,6
Gymnasiet	9 656,6
Vux	-2 094,1
Externa projekt	-42,5
Förbundsövergripande	1 447,6
Gemensamma utb.verksamheter	1 676,6
Områdes-OH	-740,6

Medlemskommunernas bidrag, exklusive Berg, uppgår för 2025 till preliminärt cirka 573,6 mkr vilket är cirka 2,3 mkr högre än budget. För Berg uppgår slutavräkningen till 19,4 mkr. I enlighet med överlåtelseavtalet ska eventuellt underskott betalas av Bergs kommun för perioden juli till december. Underskottet, inklusive VUX, uppgår till - 1,9 mkr. Totalt för Berg blir gymnasiekostnaderna, inklusive avtalet, 21,3 mkr.

2.5.2 Budget 2026

Elevplatspriserna räknades upp med i genomsnitt 3,75 procent mellan 2025 och 2026. De särskilda satsningar som infördes i samband med uppräknningen 2025 ingår fortsatt i den ekonomiska ramen för 2026. Detsamma gäller återställandet av det tidigare strukturella underskottet. Med dessa uppräknningar för 2025 och 2026 bedömer förbundet att ekonomin är i balans och att det finns utrymme för fortsatta satsningar i verksamheten.

Jämtlands gymnasieförbund kan, vid synnerliga skäl, tillåtas att fastställa en årsbudget där kostnaderna överstiger intäkterna. Undantag från balanskravet får endast göras för enstaka år och kräver godkännande av kommunstyrelsen i respektive medlemskommun. Begreppet synnerliga skäl ska

tillämpas mycket restriktivt och endast i undantagsfall. För att balanskravet ska kunna frångås krävs dessutom att verksamhetens ekonomi bedöms kunna återgå till balans inom kort tid.

3 Förutsättningar 2027 och framåt

Staten stärker successivt detaljstyrningen av den svenska skolan, vilket kommer att påverka ekonomin för såväl gymnasieskolan som den kommunala vuxenutbildningen. Under de senaste två åren infördes bland annat ämnesbetygsreformen GY-25 och planering och dimensionering av gymnasial utbildning, samt en ny förordning om skolsäkerhet. Detta är reformer som förbundet håller på att implementera, hittills med förhållandevis begränsade merkostnader utöver de riktade statsbidrag som destinerats för ändamålen. Samtidigt är bedömningen att regeringen kommer att gå vidare med propositioner inom ett antal andra områden under våren 2026 som påverkar verksamheten i varierande grad. Noterbart är att beslutsförslagen kan innehålla påtagliga förändringar jämfört med utredningarnas förslag:

- Utredningen *Tid för undervisningsuppdraget* fokuserar på att omfördela lärares tid så att mer fokus ligger på kärnuppdraget — undervisningen, och mindre på administration och kringuppgifter. Den har två huvuddelar: reglering av själva undervisningsuppdraget och att fastställa högsta undervisningstid för olika typer av lärare. Kommunerna riskerar att öka sina personalkostnader för att kompensera tappet i undervisningstid; fler lärartjänster kan behövas samtidigt som staten inte fullt ut finansierar ökningen. Det kan även bli ökade utgifter för fortbildning och administrativt stöd för att effektivt planera undervisningsuppdraget. Reformen föreslås införas 2027 och i förslaget ligger statsbidrag om cirka 1,3 miljarder kr 2027 och upp till cirka 2,6–3,7 miljarder kr årligen från och med 2028 för att kompensera ökade kostnader. SKR bedömer att kostnaderna för reformens införande blir betydligt högre.
- Utredningen *Ett likvärdigt betygssystem* syftar till att skapa ett mer likvärdigt, rättvist och jämförbart betygssystem för gymnasial utbildning. Utredningen föreslår att det nuvarande betygssystemet (A–F) helt ersätts med en tiogradig numerisk skala (1–10) där fyra motsvarar godtagbara kunskaper (ungefär dagens godkänt). Under fyra är mindre än godtagbara (men kan räknas i urvalet). Syftet med ny skala är bland annat att ta bort den skarpa gränsen för icke godkänt, vilket kan ge fler elever meritpoäng i urvalsprocesser. Reformen beräknas införas 2028 och kan innebära mer administrativ tid för lärare och skolläring, utveckling och införande av nya rutiner och system för betyg/meritvärde, samt eventuellt behov av fler tjänster för att hantera den komplexare betygsprocessen.
- Utredningen *Fler vägar till arbetslivet* har lämnat förslag med syfte är att fler unga som inte är behöriga till ett nationellt program ska kunna fullfölja en gymnasieutbildning och få bättre förutsättningar att etablera sig på arbetsmarknaden. Bland annat föreslås nya yrkesprogram på 1 900 gymnasiepoäng. Enligt trovärdiga uppgifter kommer regeringen inte att gå vidare med just det förslaget, men att justeringar inom den nuvarande strukturen för introduktionsprogram är trolig. I regeringens propositionsförteckning för våren 2026 kommer sannolikt ändringar att föreslås inom rubriken *Bättre förutsättningar för yrkesutbildning*. Det är oklart om propositionen innebär några ekonomiska konsekvenser för förbundet.

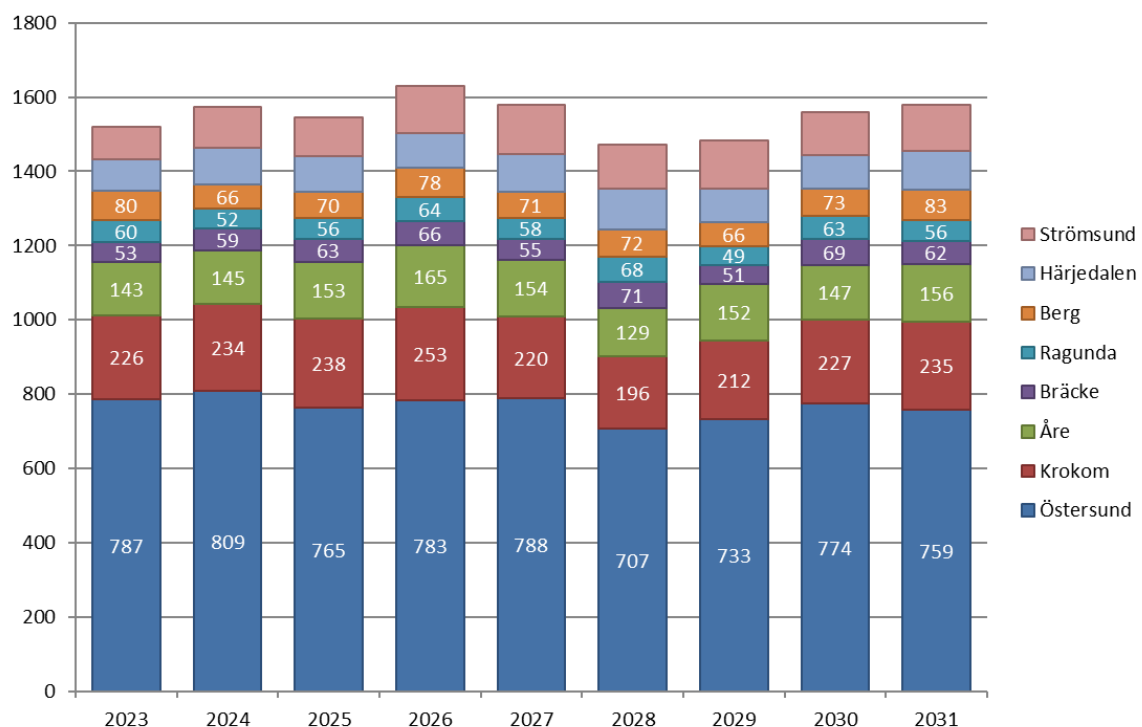
I november 2026 väntas utredningen om *nationell skolpengsnorm för gymnasieskolan* presenteras med syfte att öka likvärdigheten i ersättningar mellan olika kommuner och mellan kommuner

och fristående gymnasieskolor. De ekonomiska effekterna är oklara, men det finns framför allt en ekonomisk risk för mindre kommuner enligt hittillsvarande bedömningar.

Vidare har regeringen tillsatt en ny utredning som ska se över en **helt ämnesutformad gymnasieskola** med fokus på skärpt kvalitet, fördjupade ämneskunskaper och tydlighet i utbildningens uppbygg. Det är högst oklart när en ny eventuellt reform kan komma att införas och vilka ekonomiska effekter den kan ge för kommunerna vid sidan av eventuella statsbidrag.

3.1 Elevutveckling

Antalet 16-åringar i länet har ökat fram till 2026. Mellan 2028 och 2030 kommer det totala antalet gymnasieungdomar (16–18 år) att minska för att sedan, enligt prognos, öka under 2031.

Figur 3. Antal 16-åringar i länet (Källa: Regionens sammanställning 2024-12-31)

3.1.1 Elevprognos för Jämtlands Gymnasium 2027

Prognosen för de kommande åren bygger på den demografiska minskningen av elever i gymnasieålder, ett antagande om oförändrad marknadsandel, samt ett antagande kring förflyttningar mellan kommunerna. Sammantaget räknar förbundet med att ha 33 elever färre under 2027 jämfört med 2026, där alla kommuner förutom Åre och Ragunda beräknas tappa elevunderlag och Bräcke ligger kvar på samma nivå.

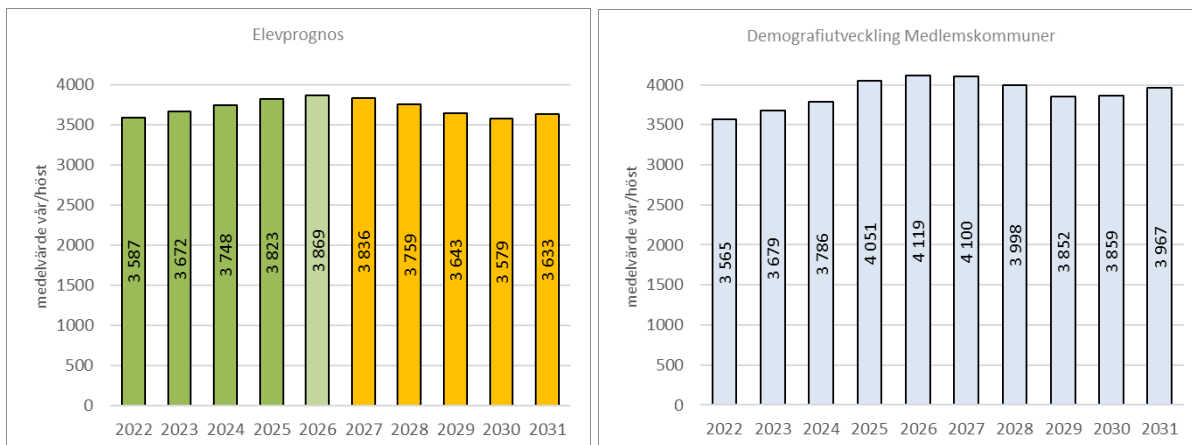
Tabell 8. Elevprognos 2027

Elever i JGY-skola*	Berg	Bräcke	Krokom	Ragunda	Åre	Östersund	Externa	Summa
Prel utfall 2026	170	150	564	132	362	2032	459	3869
Prel budgetvärde 2027	169	150	558	132	364	2012	451	3836

*Avser gymnasieskola och anpassad gymnasieskola, medelvärde vt–ht.

3.1.2 Elevprognos för Jämtlands Gymnasium 2027–2031

Under perioden 2027 beräknas antalet gymnasieelever i förbundets skolor ligga på ungefär samma nivå som 2026, för att därefter successivt minska till 2030.

Figur 4. Elevprognos för gymnasieskolan vs. demografiutveckling i medlemskommunerna

3.2 Förslag till uppskrivning 2027

Den ekonomiska situationen inför det nya budgetåret skiljer sig inte nämnvärt från föregående år. Förbundet ser det som särskilt viktigt att kunna fortsätta de riktade satsningar som genomförts, vilka har mottagits mycket positivt av personalen. För att dessa satsningar ska få full effekt krävs ytterligare tid, både för redan genomförda insatser och för de satsningar som planeras under 2026.

Förbundet har en ekonomi i balans och goda ekonomiska förutsättningar även på längre sikt, vilket till stor del beror på en positiv elevutveckling under de kommande åren. Samtidigt förväntas en tillfällig minskning av elevantalet, men i nuläget är det oklart om denna nedgång kommer att påverka förbundet eller länets friskolor.

En grundläggande förutsättning för förbundets fortsatta verksamhet är att budgeten kompenserar för kommande löne- och prisökningar, så det långsiktigt goda arbetet kan fortsätta.

Möjligheten att planera långsiktigt är avgörande för att säkerställa en utbildning av hög kvalitet som samtidigt är kostnadseffektiv. Det skapar även trygghet för både medarbetare och elever, eftersom det visar att förbundet värdesätter sina anställda och elever samt prioriterar en hög kvalitet i verksamheten.

Utan kompensation kan förbundet behöva hitta besparingar för att täcka kostnadsökningar. Det kan innebära allt från att dra ner på utbud, tjänster eller till att skjuta upp investeringar. Sådana åtgärder har både kortsiktiga och långsiktiga konsekvenser för förbundets förmåga att möta ägarna krav och elevernas behov.

Förbundet har tack vare en stark finansiering för år 2026 en god möjlighet att försätta att utveckla undervisningen och organisationen. Därför är det avgörande att kompensation för löneökningar och generella kostnadsökningar inkluderas i budgeten för år 2027.

3.2.1 Medlemskommunernas gymnasiekostnader 2027 – prognos

Sammanställningen i tabellerna nedan visar medlemskommunernas kostnader för gymnasieverksamheten samt förslag till uppräknings. Löne- och prisökningar har beräknats utifrån prognoser från Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Hyresökningarna baseras på ett genomsnitt av de avtal som förbundet har i dag. För lokaler med privata hyresvärdar räknas hyran upp enligt KPI för oktober 2026. Övriga kostnader, utöver de nämnda kostnadsposterna, räknas upp enligt KPI för oktober, som beräknas uppgå till cirka 2,5 procent.

Verksamheternas ekonomi bedöms vara i balans för 2026 och bedömningen är att samtliga rektorsområden kommer att klara sina budgetar. Vuxenutbildningen har dock fortsatt utmaningar kopplade till elevutvecklingen, vilket påverkar ekonomin negativt. För Berg, Ragunda och Bräcke är gymnasiet och vuxenutbildningen ekonomiskt beroende av varandra. Om en del av verksamheten får ekonomiska svårigheter kan det därför påverka helheten. Förbundet kommer enligt fastställd tidplan att återkomma med en prognos för helåret i maj.

Förbundet lyfter som särskilt viktigt inför 2027 att verksamheterna får kompensation för förväntade kostnadsökningar. Detta är en förutsättning för att kunna fortsätta utveckla och följa upp de satsningar som påbörjades under 2025 och som även planeras för 2026.

Det pågår utredningar och planeras förändringar inom både gymnasieskolan och vuxenutbildningen som kan komma att påverka förbundets ekonomi. Nedan följer några av de reformer och satsningar som är aktuella:

Inom Gymnasiet

- Tid för undervisningsuppdraget
- Ett likvärdigt betygssystem
- Fler vägar till arbetslivet
- Nationell skolpengsnorm för gymnasieskolan
- En helt ämnesutformad gymnasieskola.

Inom VUX

- Mer pengar och flexibilitet i statsbidraget för yrkesvux så att kommunerna kan planera bättre och erbjuda fler utbildningar.
- Utökad pilot med nationell yrkesutbildning för vuxna för att få fler i utbildning och i jobb.
- Reform i SFI/KOMVUX som ska ge bättre struktur och större valfrihet för den studerande.
- Satsningar knutna till arbetsmarknadsbehov för att vuxna snabbare ska kunna få arbete genom utbildning.

I tabellen 9 redovisas en uppräknings av förbundets kostnadsökningar för 2027. Tabellen visar detta utöver de budgeterade totala gymnasiekostnaderna för 2026, samt en sammanställning per kommun och per elev.

Dnr 8-2026

Fastställt av direktionen 2026-02-06 § 2

Tabell 9. Totala gymnasiekostnad med uppräknig 3.00 procent för 2027, tkr

Kostnadsposter, tkr	Berg	Bräcke	Krokom	Ragunda	Åre	Östersund	Budget 2026
Summa kostnader	43 778,2	32 270,5	105 871,6	31 919,7	75 131,4	347 798,4	636 769,8
Budget 2027: Förändr av kostnader							tkr
Löneökning 2027 (3,1% fr april)							7 000,0
PO							2 900,0
Prisökningar hyra (2,5%)							2 000,0
Prisökningar övriga kostnader (2,5%)							6 000,0
Summa 1 Kostnadsökningar							17 900,0
Underskott (verksamhet) 2026							-
Nya lagkrav, ökade kostnader							-
AKAP-KR 2027							-
Gymnasiekostnader 2027	45 093,5	33 423,0	108 729,5	34 199,9	76 556,6	356 667,2	654 669,8
Differens 2026 jmf 2027	1 315	1 153	2 858	2 280	1 425	8 869	17 900
Antal elever 2026	170	150	564	132	362	2 032	3 410
Antal elever 2027	169	150	558	132	364	2 012	3 385
Total kostnad tkr per elev 2026	257,5	215,1	187,7	241,8	207,5	171,2	186,7
Total kostnad tkr per elev 2027	266,8	222,8	194,9	259,1	210,3	177,3	193,4
Kostnadsökning per elev %	3,61%	3,57%	3,80%	7,14%	1,34%	3,57%	3,57%

Tabell 10. Gymnasiekostnader per kommun och kostnadspost 2027, tkr

Kostnadsposter, tkr	Berg	Bräcke	Krokom	Ragunda	Åre	Östersund	Budget 2027
Elever i egna skolor, gymn	28 321,7	25 837,5	84 070,7	23 198,6	57 897,7	279 600,1	498 926,3
Idrott ej betalande kommuner	4 500,0	-	-	-	2 800,0	2 800,0	10 100,0
Elever i egna skolor, AGY*	2 808,4	859,8	3 556,9	1 937,9	2 894,1	18 589,5	30 646,6
Delsumma elevplatskostnad	35 630,1	26 697,3	87 627,6	25 136,5	63 591,8	300 989,6	539 672,9
Elever i friskolor, gymn	5 526,6	3 059,4	15 676,2	4 249,1	5 155,6	41 605,3	75 272,2
Elever i andra kommuner, gymn	1 266,8	1 576,1	3 015,9	2 160,5	2 819,2	6 891,9	17 730,4
Elever i andra kommuner, AGY	-	-	-	-	-	856,2	856,2
S:a elevplatskostnad	42 423,5	31 332,7	106 319,6	31 546,2	71 566,6	350 343,0	633 531,7
Inackorderingsbidrag	1 600,0	1 000,0	1 272,0	1 000,0	2 200,0	1 600,0	8 672,0
Skolskjuts, gymn	50,0	30,3	7,8	3,8	-	300,0	391,9
Skolskjuts, AGY	800,0	1 000,0	800,0	1 600,0	2 100,0	3 200,0	9 500,0
Tilläggsbelopp	150,0	-	200,0	-	600,0	700,0	1 650,0
Antagning	70,0	60,0	130,0	50,0	90,0	524,2	924,2
S:a övriga kostnader	2 670,0	2 090,3	2 409,8	2 653,8	4 990,0	6 324,2	21 138,1
Summa kostnader	45 093,5	33 423,0	108 729,5	34 199,9	76 556,6	356 667,2	654 669,8

Tabell 11. Resultaträkning budget 2026 och budgetförutsättning 2027 med plan för 2028 och 2029, tkr

Tkr	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Verksamhetens intäkter	189 000,0	190 000,0	190 000,0	190 000,0
Verksamhetens kostnader	-808 560,0	-826 860,0	-845 760,0	-865 760,0
Avskrivningar	-16 600,0	-16 000,0	-16 000,0	-16 000,0
Verksamhetens nettokostnader	-636 160,0	-652 860,0	-671 760,0	-691 760,0
Kommunbidrag	636 769,8	654 669,8	674 670,0	694 670,0
Verksamhetens Resultat	609,8	1 809,8	2 910,0	2 910,0
Finansiella intäkter	1 500,0	1 000,0	1 000,0	1 000,0
Finansiella kostnader	-2 109,8	-2 809,8	-3 910,0	-3 910,0
Resultat efter finansiella poster	-0,0	0,0	0,0	0,0
Extra ordinära poster	0,0	0,0	0,0	0,0
Periodens resultat	-0,0	0,0	0,0	0,0

3.2.2 JGY:s intäktsförändringar 2027

Prognosen visar att i genomsnitt 3 385 elever från ägarkommunerna kommer att gå i JGY:s skolor under 2027. Det kan jämföras med 3 410 elever år 2026, vilket innebär en minskning med 25 elever. Denna minskning beräknas medföra lägre intäkter från medlemskommunerna på cirka två miljoner kronor. Samtidigt leder ett minskat elevantal till lägre rörliga kostnader, exempelvis för läromedel, måltider, IT, licenser och elevhälsa. Det kan även bli aktuellt att anpassa antalet undervisande personal.

Det är också möjligt att elevminskningen i stället påverkar friskolorna och inte förbundet. I så fall skulle en större andel elever välja JGY:s skolor framför friskolor.

Intäkterna från externa kommuner som skickar sina elever till JGY:s skolor bedöms öka i takt med den uppräkning som gäller för 2027.

3.3 Investeringar och lokaler 2027 och framåt

Förbundet bedömer att IT-investeringarna även fortsättningsvis behöver ligga på en något högre nivå än under de senaste fem åren, för att verksamheten ska kunna följa den digitala utvecklingen.

Den planerade investeringsnivån för 2026 bedöms även vara rimlig för 2027. Detta omfattar både inköp av elfordon och investeringar i verksamhetens IT-behov. Samtidigt finns det osäkerhet kring kostnadsutvecklingen för datorer och liknande utrustning, bland annat på grund av aktuella besked från USA om eventuella tullar som kan påverka Sverige.

Tabell 12. Investeringsramen för 2026 och förslag 2027, tkr

Budget investeringar	mkr
IT-investeringar	7,9
Fastighetsinvesteringar	2,3
Undervisningsinventarier	8,0
<i>Undervisning fördelat enligt nedan:</i>	
RO1	1,1
RO2	2,3
RO3	2,8
RO4	1,7
Totalt	18,2

3.4 Hållbar utveckling

Förbundet har successivt ökat andelen förnybart bränsle (HVO) i sina fordon, vilket har lett till en minskning av fossilbränsleförbrukningen. Senast 2030 ska förbundets verksamhet vara helt fossilfri i enlighet med den regionala energi- och klimatstrategin. Under 2025 slutfördes arbetet med att ställa om maskin- och delar av fordonsparken till HVO, vilket leder till ökade bränslekostnader. Resterande fordon ska fasas ut och ersättas med elfordon enligt en femårsplan som finansieras delvis med minskade driftskostnader och reduktion av antalet fordon genom ökad nyttjandegrad.

3.5 Personalförsörjning

Fram till och med 2028 fyller 101 tillsvidareanställda medarbetare 65 år eller mer. Av dessa 101 medarbetare är 64 lärare som fördelar sig enligt tabell 13.

Tabell 13. Lärarkompetenser som fyller 65 år eller mer till och med 2028

Lärare	Antal
Lärare allmänna ämnen	35
Lärare yrkesämnena	21
Lärare praktiskt/estetiska	8

Förbundet har goda värden i de årliga medarbetarenkäterna och en förhållandevis låg personalomsättning, vilket generellt ger goda förutsättningar att rekrytera nya medarbetare. Förbundets verksamheter i Östersund har därför inte påverkats i särskilt stor utsträckning under senare år. Lärarbehörigheten är fortsatt hög och mycket talar för att den positiva utvecklingen i Östersund kommer att bestå under de närmaste åren, trots stora pensionsavgångar.

Det är redan mer bekymmersamt att rekrytera behörig personal till förbundets mindre skolor, framför allt vad gäller Berg, Bispgården, Bräcke och Åre. Detta kan komma att påverka såväl kostnadsutvecklingen som kvaliteten på förbundets mindre skolor under de närmaste åren. På tio års sikt – när elevutvecklingen vänder kraftigt nedåt – prognostiseras ett överskott på lärare i allmänna ämnen men samtidigt en brist på lärare i yrkesämnena.

Bilaga 1. Programförkortningar

Kod (GY11/GY25)	Benämning
AGY	Anpassad Gymnasieskola
BA	Bygg- och anläggningsprogrammet exklusive inriktning mark och anläggning
BAANL/BAMAA	Bygg- och anläggningsprogrammet inriktning mark och anläggning
BF	Barn-och fritidsprogrammet
EE	El- och energiprogrammet
EK	Ekonomiprogrammet
ESBIL/ESBIF	Estetiska programmet inriktning bild och form
ESMUS/ESMUK	Estetiska programmet inriktning musik
FR	Frisör- och stylistprogrammet
FS	Försäljnings- och serviceprogrammet
FT	Fordons- och transportprogrammet exklusive inriktning transport
FTSNO	Fordons- och transportprogrammet, Snöfordon Åre
FTTRA/FTTRT	Fordons- och transportprogrammet, inriktning transport
HT	Hotell- och turismprogrammet
HU	Humanistiska programmet
HV	Hantverksprogrammet
IM	Introduktionsprogram
IN	Industri tekniska programmet
NA	Naturvetenskapsprogrammet
NBDJR/NBDJD	Naturbruksprogrammet inriktning djurvård
NBHAT/NBHAG	Naturbruksprogrammet inriktning hästhållning, Wången
NBLAN/NBLAK	Naturbruksprogrammet inriktning lantbruk
NBNAT/NBNAM	Naturbruksprogrammet inriktning naturturism
NBSKO/NBSKK	Naturbruksprogrammet inriktning skogsbruk
NIU	Nationellt godkänd idrottsutbildning
RIG	Riksidrottsgymnasium, Åre
RL	Restaurang- och livsmedelsprogrammet
SA	Samhällsvetenskapsprogrammet
SA-Flex	Samhällsvetenskapsprogrammet, Flexibel
TE	Teknikprogrammet
VF	VVS- och fastighetsprogrammet
VO	Vård- och omsorgsprogrammet